

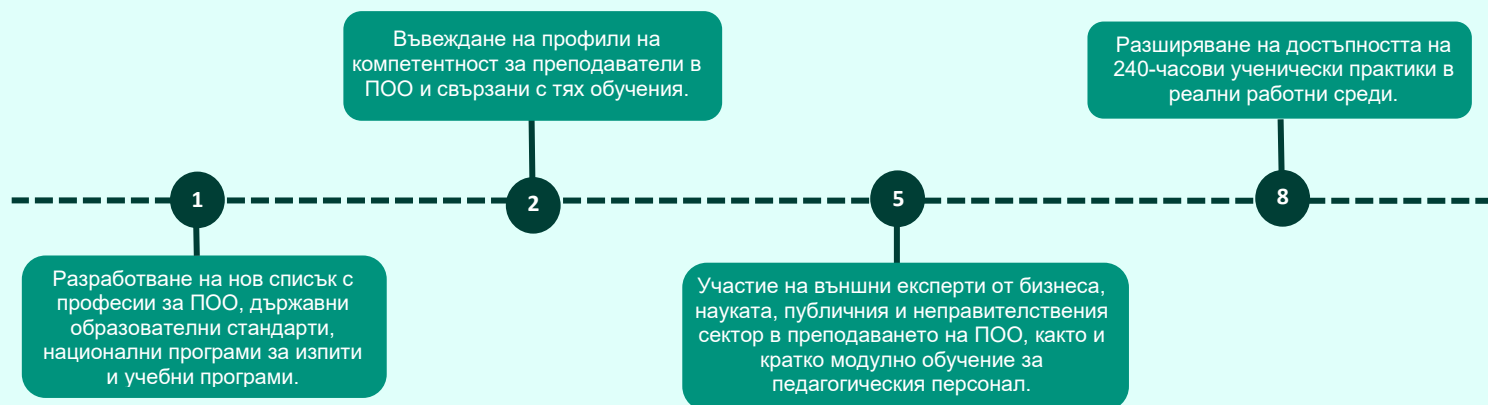
Проектът „Модернизиране на професионалното образование и обучение“ в България: Изводи от ранното изпълнение

ОСНОВНА ЦЕЛ НА ПРОЕКТА

Модернизация на професионалното образование и обучение (ПОО) (BG05SFPR001-3.001) има за цел да подобри адаптивността на професионалните образователни програми към променящите се нужди на пазара на труда чрез приспособяване на ПОО към динамиката на пазара на труда и предоставяне на учащите умения за настоящи и нововъзникващи професии.

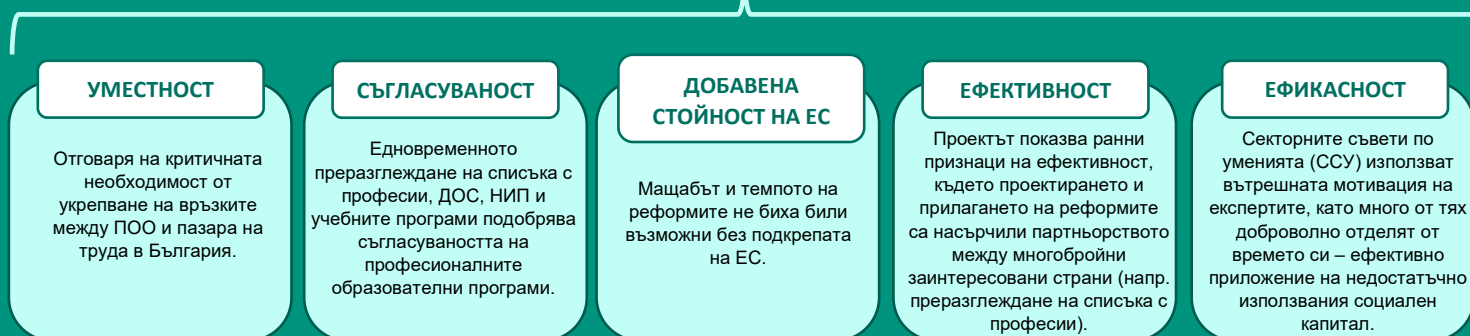
КЛЮЧОВИ ДЕЙНОСТИ ПО ПРОЕКТА, ОБХВАНАТИ ОТ МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА

Структурирани форми на сътрудничество между ПОО и пазара на труда на системно и училищно ниво

СИЛНИ СТРАНИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТА

СИСТЕМНО НИВО

УЧИЛИЩНО НИВО

КЛЮЧОВИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И ОБЛАСТИ ЗА ПОДОБРЕНИЕ

Ефективността и устойчивостта на ключовите дейности могат да бъдат допълнително засилени

- ССУ, експертни и училищни екипи за изготвяне на проекти се бореа да привлекат практики от индустрията, което доведе до прекомерно представяне на академичните среди.
- Кратките срокове вероятно са ограничили качеството на изготвянето на държавните образователни стандарти.
- Процесът на разработване на профили на учителите не разполага със структуриран преглед и ясни планове за изпълнение.
- Липсата на ясни оперативни указания за училищата по отношение на дейност 5, както и на стимули и награди, може да попречи на постигането на резултати.
- При изготвянето на проектите се разчиташе на индивидуалната преценка на експертите, като се използваша неравномерно данните за пазара на труда и липсваха общи стандарти за качество на съдържанието.
- Мониторингът на проектите е насочен предимно към проследяване на дейностите, а не към резултатите от проектите, което ограничава възможностите за извличане на поуки от изпълнението и адаптиране.
- ССУ се ползват с силна подкрепа, но дългосрочната им устойчивост зависи от бъдещите модели на договаряне, които гарантират независимост и прогнозируемо участие.
- 240-часовите ученически практики се ценят от училищата и учениците, но предоставянето на финансови стимули за учениците зависи от финансирането от ЕС и затова понастоящем е ограничено във времето.

ПРЕПОРЪКИ

- 1** Институционализиране на ССУ, за да се продължи укрепването на способността на ПОО да отговаря на нуждите на пазара на труда във времето, чрез създаване на ясна правна рамка, гъвкави възможности за сключване на договори и опростени процеси на набиране на членове.
- 2** Преразглеждане на дизайна на бъдещите ревизии на държавните образователни стандарти. Това може да включва улесняване на набирането на специалисти от индустрията, удължаване на сроковете за изготвяне на проекти и по-ранно включване на ССУ.
- 3** Укрепване на осигуряването на качеството при разработването на програми за ПОО и квалификации чрез установяване на общи стандарти за съдържанието и минимални очаквания за използването на данни от пазара на труда.
- 4** Създаване на ясен, поетапен преглед на профилите на компетентността на учителите, като се интегрира обратната връзка от образователния сектор и индустрията.
- 5** За разработването на учебни програми, ясно да се определи съставът на екипите за изготвяне и да се засили подкрепата, която те получават, включително чрез установяване на многоетапен процес на преглед.
- 6** Предоставяне на допълнителни насоки на училищата относно добрите практики за сътрудничество с външни специалисти от бизнеса и неправителствени организации, обхващащи графици, формати на предоставяне и очаквани резултати.
- 7** Изследване на устойчиви варианти за подкрепа на ученическите практики в дългосрочен план, включително нови подходи към финансирането, графика и набирането на организации-домакини.
- 8** Укрепване на инструментите за мониторинг на проектите с цел насърчаване на обучението и ефективността чрез разширяване на въпросниците, за да се събират данни, ориентирани към резултатите, и подобряване на дизайна на показателите за по-голяма съпоставимост.

Информация за оценката

Това обобщение се основава на основни изводи, публикувани в ОИСП (2026), *Проектът „Модернизиране на професионалното образование и обучение“ в България: Изводи от ранното изпълнение* <https://doi.org/10.1787/ad5ceddc-en>.

Докладът е резултат от оценката, предоставена от ОИСП по Споразумението за многогодишна подкрепа за изпълнението на Плана за оценка на Програма „Образование“ 2021-2027 г., Министерство на образованието и науката на Република България, Изпълнителна агенция „Програма за образование“. Съгласно това споразумение ОИСП ще проведе серия от междинни и окончателни оценки на инициативи в пет ключови тематични области: 1) приобщаващо образование, 2) интеграция на маргинализирани общности, 3) дигитализация и образование, основано на компетентности, 4) професионално образование и обучение и 5) висше образование. За повече информация относно доклада или подкрепата на ОИСП за България, моля, свържете се с christa.rawkins@oecd.org или zhasmin.avetisyan@oecd.org.

